

ALİ EKREM BOLAYIR'IN YAYIMLANMAMIŞ ŞİİR
VE MEKTUPLARINDAN

INCI ENGINÜN

Servet-i fünûn nesline mensup olan ve bu devrede A. Nâdir adını kullanılan Nâmık Kemal'in oğlu Ali Ekrem, 1913-1933 arası Edebiyat Fakültesi'nde şerh-i mütûn müderrisi olarak görev yapmıştır. Son şiir kitabı *Vicdan alevleri*'ni 1925 te yayımlayan¹ Ali Ekrem'in bundan sonra yazdığı şiirlerinin bir kısmı dergilerde neşredilmişse de kitap haline gelmemiştir². Ali Ekrem hakkında yapılmış geniş bir araştırma da yoktur.

Başlangıçta Servet-i fünûn estetiğini benimseyen, sonra onlara cephe alan, daha sonra millî şiirler yazan, bir ara heceyi deneyen Ali Ekrem'in burada yayımlanan şiirlerinde gazel tarzına döndüğü görülür. Bir gazelini Koca Ragıb yolunda yazdığını da belirtir.

Merhum hocam Prof. Dr. Ali Nihad Tarlan, çok sayıp sevdiği Ali Ekrem'in kendisinde birçok mektup ve şiirleri bulunduğunu söyleyerek bazılarını yayımlamam için bana vermek lutfunda bulundular. Daha sonra da bir şiir defteri verdiler. Bu şiir defterini Ali Ekrem, Ali Nihad Tarlan'a hediye etmiş ve o da kendi hocası Ali Ekrem'in şiirlerini bu deftere

1 *Vicdan alevleri* hakkında bk. Süleyman Nazif, *Vicdan Alevleri, Servet-i Fünûn*, c. 60, nr. 85-1559, 1 Temmuz 1926, s. 98-99.

2 Ali Ekrem *Servet-i Fünûn*'da bir hayli şiir yayımlamıştır. Bk. «Kıtalar», c. 59, nr. 69-1543, 11 Mart 1926, s. 266; «Takvim yaprakları»ndan başlığı altında, c. 59, nr. 73-1547, 8 Nisan 1926; s.... nr. 75-1549, 22 Nisan 1926, s. 359; nr. 77-1551, 6 Mayıs 1926, s. 390-391; c. 60, nr. 79-1553, 20 Mayıs 1926, s. 7; nr. 87-1561, 15 Temmuz 1926, s. 134; nr. 90-1564, 5 Ağustos 1926, s. 183; c. 62, nr. 97-1571, 23 Eylül 1926, s. 302; nr. 100-1574, 14 Teşrin-i evvel 1926, s. 338; «Bahar», c. 60, nr. 80-1554, 27 Mayıs 1926, s. 19; «Kitâbe», c. 60, nr. 84-1558, 24 Haziran 1926, s. 94; «Bahçe meraklısı», c. 61, nr. 91-1565, 12 Ağustos 1926, s. 198; «Mütareke senesi yazılmış bir gazel», c. 62, nr. 93-1567, 26 Ağustos 1926, s. 226; «Gazel», c. 62, nr. 95-1569, 9 Eylül 1926, s. 262.

kaydetmiştir. İlk sayfaları dolu olan bu defteri merhumun kitaplarının toplu olarak bulunduğu Süleymaniye Kütüphanesi'ne vereceğim.

Bu mektup ve şiirleri hocamın sağlığında yayımlamayı ummuştum fakat kısmet olmadı. Şimdi bu defterdeki şiirlerin yayımlanmasını kendi hocasına ömrü boyunca sonsuz bir saygı ve sevgi beslemiş olan merhum hocamın bir vasiyeti gibi görüyor ve Farsça olan bir gazel dışındakileri kendi adına yayımlanan bu eser için veriyorum.

12 Kânunsâni 930

Sevgili oğlum Nihâd'ım

Bizim gazele iki beyit ilâve, şiirin bir, iki yerini de tashih ettim. İhtimal ki bir gün gelir bu gazelciğimi hangi hâlet-i ruhiyeye mazhar olduğumu da tasrîh ederek sen neşrettirirsin. Bari şekl-i ahirkat'isi elinde bulunsun evlâdım.

Ali Ekrem

GAZEL

Biz bu mugfil gülşenin çok ney-nihâlin görmüşüz.
Sarsar-ı gamdan kırılmış yâl ü bâlin görmüşüz

Gonca-ı reyyân-ı ikbâl olmadan gül-tâb-ı şevk,
Anda zehr-i dehrin en bî-tâb hâlin görmüşüz;

Kalbî viran eyleyen erbâb-ı zulm ü şiddetin
Gûşe-i viranede muzlim melâlin görmüşüz.

Çehre-i nûr-ı hakikat gâh mestûr olsa da
Cünbûş-i nâz-ı lihâfından hayâlin görmüşüz

En muallâ zirve-i câh u celâlin bağteten
Çâh-ı idbâre yıkılmış acz-i lâlin görmüşüz

Görmüşüz, firavnlar, Nemrudlardan müstebid
Eşkiyâ-yı hakkın âsâr-ı zevâlin görmüşüz!

Ejder-i sad halka-ı kuvvetle mahfuzu'l-hudûd,
Bin defîn-i kahr u zûrun inhilâlin görmüşüz!

Sökmüş, atmış ka'r-ı nahvetten cibâl-i laneti,
Kudretullah'ın ebed-peymâ celâlin görmüşüz!

Rind-i âli-meşrebiz Ekrem değişmez hâlimiz,
İnkılâbın gerçi pek çok mekr ü âlin görmüşüz.

Bir celif sîret, kerimü'n-nefs merd-i hikmetiz;
Gûşe-i vicdanda Allah'ın kemâlin görmüşüz!

5 Kânunsâni 1930

(Bu mektubun altında Prof. Dr. Ali Nihad Tarlan'ın el yazısıyla «Darülfünûn teşkilâtının açığa çıkarılmak şayiası üzerine yazılmıştır» notu bulunmaktadır.)

3 Temmuz 933

İki gözüm Nihad

Dün Siret çıkageldi. Bittabi kendisine son gazelimi okudum.

Seyyidü'l-ebrâra nevvâr intisâbım var benim

mısraındaki «nevvâr» sıfatını beğenmedi, hakkı da yok değil. O mısrai şöyle tashîh ettim :

Bâb-ı mahbûb-ı Hudâ'ya intisâbım var benim

bir de

Hak-fişân gencine-i yevmü'l-hesâbım var benim

mısraındaki «fişân» da (nun) ile «nişân» oldu. Malum-ı şerîfin ola. Bugün terziye gidiyorum. Gözlerinden öperim oğlum.

Ali Ekrem

Az daha unutuluyordum. Dün Siret yeni bir gazelini getirdi, ben de bu sabah ona bir nazire kıvırdım. Kendisine götürdüm, bayıldı; bilmem sen de bayılır mısın? Sizler böyle bayıla bayıla nihayet ben ayılacağım. Yani bütün takdir ve tahsinlerinizde yüzde yetmiş sâika-i muhabbet bulunduğunu anlayacağım amma, o zaman zaten iş işten geçmiş, şâir-i gafile büyük baygınlık zamanı gelmiş olacak!

GAZEL

Ah, bir hicrân olur her vuslat-ı cânın sonu,
Bir belâ ender belâ her aşk-ı cânânın sonu.

Merci'-i dünya nedir? Bir leyl-i meshûf-ı memât,
Bir gurûb-ı rûhdur her fecr-i tâbânın sonu.

Hiç bir cemiyet-i hâtırla olmaz kâm-yâb
Rîze-i hâk olmadır fikr-i perişânın sonu.

Dinle feryâd-ı vücûdu mahrek-i ecrâmdan,
Tâ ebed gelmez mehîb âheng-i devrânın sonu!

Âhdır, feryâddır, gülbânk-ı rûh-ı zârdır
Aslı tıyn-ı derd olan biçâre insanın sonu

Eylemez lâkin güneş kalbinde nûr-ı Hak gurûb,
Vuslat-ı dîdardır her türlü hüsrânın sonu

Iztrâb-ı ehl-i dil aynen Kemâlullah'dır,
Var mıdır, hâşâ, büyük gufrân-ı Rahman'ın sonu?

Eşkiyâ-yı dehr için bahr-ı fenâdır âkıbet,
Ancak ebrâr-ı Huda'nındır bu tufanın sonu!

İşte tarih-i cihân: her safhasından âşikâr
Bir zalâm-ı tihe batmış kanlı şeytanın sonu...

Merd olan bir zillet-i dünyâyâ etmez iltifât,
Gelse dünyanın sonu, gelmez bu imânın sonu

Çiğne etbâk-ı semâyı, geç şumûs u encümü,
Yoktur Ekrem Hak için şeh-râh-ı vicdânın sonu!

3 Temmuz 933

5 Temmuz 933

İki gözüm Nihad'ım,

Yine biz çıktık. Al sana bir gazel daha! Koca Ragıb gibi yazmak istedim ama, bilmem «gibi» oldu mu? Tabii ben yine benim, elverir ki

tarz u edâda muvaffakiyet göstermiş olayım. Bakalım sen ne diyeceksin? Tenbellik etme de fikrini yaz. Bir de Pendik'e gitmek istiyordun, ne zaman gideceksin? Haber ver ki tevâli etmesi pek muhtemel olan yeni «gibi»leri evinin adresine beyhude göndermiyeyim. Biz inşallah pazar günü Arnavutköyü'ne gidiyoruz. Gözlerinden öperim oğlum.

Ali Ekrem

Dün Merinos'a giderek on lirayı verdim. Esvap iyi oluyor galiba.

Koca Ragıp gibi

Deniyü't-tâb olan kurtulmaz asla itiyadından,
Sökülmez pençe-i himmetle süfliyet nihâdından

O bir Yusuf da olsa zâhir-i simâ-yı âniyle
Çekilmez, kurtarılmaz çâh-ı rûh-ı llevs-zâdında

Cihân şirâze-bend-i dest-i irfândır, kitabında
Tebârüz eylemez bir nokta nâdânî midâdından.

Safâ-yı cân-ı erbâb-ı kemâl âyîn-i fitrattır,
Edânî-meşrebân mahrûm olur kalb itimadından.

Kalır vecd-i nedamet tâ ebed müstagrağ-ı zulmet,
Hemân aksetmesin bir sâye vicdânın sevâdından,

Küdâret vermez enzâr-ı riyâ ayîne-i Hakk'a
Doğar vech-i hakikat safvet-i kalbin reşâdından

Hayatın zevkını muzlim-nijâdan derk kabil mi?
Ne anlar çeşm-i nâ-bînâ ziyânın imtidâdından?

Fem-i ef'i-meniş sad zehr-i katil dökse de düşmez
Hümâyûn bâl-i istignaya bir katre fuadından!

Ne hırs-ı ömr-i bi-pâyân ne havf-ı tıfl edâ-yı mevt,
Kalın humhâne âri âlemin kavn-ü fesâdından

Bütün nâr-ı hakikat, hüsn-i hilkat, rûh-ı bâkîdir
Hüdâ-yı kün-fe-kânın cûş eden arş-ı murâdından

Bu şi'r-i hikmet ü irfân-ı revnak-dâra ey Ekrem,
Revân-ı pâk-i Ragıb reşha-rîz oldu sedâdından

4 Temmuz 933

Yüreğime

Sevgili oğlum Nihad'a

Nasır mı bağladın hınzır yüreğim?
Yetmiş yıla yakın zamandır hâlâ
Çırpınır durursun hiç dinlenmeden,
Sana dense gerek çelikten belâ!

Evet, bir çelikten döğülmüş
Üzülmez, kırılmaz kanlı madensin
Sen de benim gibi katı yürekli,
Sen de it canlısın bendensin

Hakaret mi ettim? Sen hakarete
Alışkınsın yavrum: Bin tekme yedin
Şu katır felekten hiç aldırmadın;
Tek derdin durmamak, tek işin kendin!

Gün olur, bir solgun çiçekten gûyâ
Ölü benzi görmüş gibi ürkersin
Gün olur, bir kuşun na'sını görersen,
İçin için kanlı yaşlar dökersen.

Bazen bir çocuğun gözünde gülen
Küçücük neşeden Hakk'ı duyarsın;
Bazen bir hançerin sapından tutar,
Çevire çevire canlı oyarsın.

Bazen bir kayanın yeşil yosunu
Sana a'lâ gelir çarh-ı ahdardan,
Bazen bir geceden coşan kuzgunluk
Umkunda yaratır bir arş-ı Yezdân.

Gün olur merdâne darâbânınla,
Devr-i hâinâtı ihtâr edersin;
Bazen de şeytanî ıztırabınla,
Kudret-i Mevlâ'yı inkâr edersin.

İnsan kafesinde değil, semâda
 Çırpınsaydı eğer küçük kanadın,
 Ecrâmı yakardı devr-i semâ'm,
 Yürek değil, bürkân olmalı adın!..

Lâkin bu hallerin hep birer yalan,
 Hep birer tevehhüm ey kanlı yürek,
 Sen yalnız kendinin yâr-ı cânısın,
 Geçmez bir sâniyen senin severek

Sen değil misin ki ince bir nağme
 Duyunca titrersin tâ can evinden?
 Rikkatin belki de hüzn-i Hudâ'yı
 Yaradır, vahdet-i âyinesin sen;

Fakat yine sensin ki hüsn-i mutlak
 Nezdinde firâş-ı vuslattan doğar;
 Sensin ki o lanet dolu adalen
 Her takallusunda bir ismet boğar!

Sen değil misin ki baygın bir gözden
 Bir ruhu kavuran meâl alırsın?
 Sen değil misin ki soluk bir dudak
 Görünce hilkatten meâl alırsın?

Fakat yine sensin ki bir bıçağın
 Altında cân veren bir genç kız için
 Dersin: Keşke böyle ölüp gitmeden
 Evvelce yapsaydı benimle düğün!

Sen bozdun hilkatin feyz-i cûşunu
 Sen çektin dünyaya Gazabullahı
 Sana ben ne desem azdır, kanında
 Coşar bu âlemin baht-ı siyaha!

Sen ki kâinatın halecânından
 Nasîb almış gibi çarpıp durursun;
 Sen ki fezâlara eren başını
 Kürelerde taştan taşa vurursun

Sen ki mel'un mel'un gülen hakikat
 Yüzünü en siyah yalandan sezer,
 Sen ki cihân cihân ölen vücûdun
 Şeytan gibi adem-gâhında gezer

Bir sırr-ı mecnûnsun! Senin adına
 Yürek değil, lanet demek gerekti!
 Sen olmadan evvel ezeliyette
 Belki her zerre bir âşık yürekti...

Sen ki güneş gibi yangın cihânı,
 Sen ki esmâ gibi cehennem taşı
 Kalb-i meşiyetsin, Allah'ından bul
 Sen ey insanlığın kızıl belâsı!

28 Şubat 934

GAZEL

Ne dersin ey gözümün nûr-ı ibtihâcı Nihâd,
 Niçin bu mertebe coşkun bilir misin «üstâd?»

Nasıl bu kışta kıyamette bülbül-i ilhâm
 Eder bahâr-ı cenânında hutbeler irâd?

Gazel-tırâz oluyor, mest-i câm-ı hüsn-i ezel,
 Peri-i şî'r ile hem-bezm-i neşve ber-mu'tâd.

Vücûdu dondu soğuktan, fakat cenânı sıcak;
 Yanar, yanar mütemadî o kalb-i muhtezâd!

Bütün tecelli-i rûhum siyah bir hicrân,
 Bütün nasîbe-i ömrüm bülend bir feryâd:

Babam, vatan, iki evlâdım; işte kalbimden
 Ölüp ölüp doğan elvâh-ı fitrat-ı nâşâd.

Demek ki ben iki ulvî şehîd için her ân
 Vakur mersiye-i rûhu eylerim inşâd;

Demek ki cân iki masuma türbedâr-ı hazîn,
Elîm şevk ile etmekte cüst ü cû-yı miâd

Bükâ-yı kalbimi çok görme artık evlâdım,
Hurûş-ı mâtemi «Ekrem»den etme istib'âd.

7 Şubat 932

GAZEL

Benim bugün yaşayan bir dil-i melâlim var,
Şuûn-ı âleme karşı bükâ-yı lâlîm var.

Kapanmış üstüme bir âsmân-ı zulmânî,
Ne bir sühâ-yı ümmidim ne bir hilâlîm var.

Cevân rencimi seyretse ıztırab ağlar,
Sürûru inletecek nefha-ı kelâlîm var.

Çöker, çöker bütün âfâk zâr-ı vicdâna.
Nigâh-ı ye'sime âyîne bin zilâlîm var...

Haramdır bana ömrümde en küçük neşve,
Çökük hayatım için bir gam-ı helâlîm var.

Cevâmi-i kaderin her birinde rûhum için
Ezan-ı hüzn okuyan bir yanık Bilâlîm var.

Bu acz-i vâkîf-ı hîçî ile dimâğımda
Cihânı mahvedecek özge ihtilâlîm var.

Zaman zaman o kemâl ü cemâl-i mutlakdan
Nasîb alıp feverân eyleyen celâlîm var!

Bu âlemin aşamam zirvesinden ey «Ekrem»,
Fezâda fahm-ı cehennem-nüma tilâli var!..

29 Teşrin-i evvel 932.

GAZEL Kİ BEN BEĞENMEDİM

Her dem cinân-ı âşıkâ bir hoş emel gelir,
Lâkin emel gelince de mutlak kesel gelir.

Yetmez cünûnu zabt için âveng-ı asmân,
Bağlansa kehkeşân ona bir ince tel gelir!

Bir âfiyet dilencisi oldukça fikretin
İdrâk-i zâr zârına ancak ilel gelir.

İnsan, zaman olur ki kalır zerreden hakîr,
Bir katre can mihnetine bir cebel gelir.

Renc-i hayata ben de giriftâr-ı dâimim,
Zannetme tab'-ı şî'rime lâkin hâlel gelir:

Şî'rim benim enîse-i rûhumdur, en hazîn
Ânimda şî'rimden bana şevk-ı ezel gelir.

Dîdâr-ı yâr, cilve-i aşk-ı Hudâ-nümûn
Şî'rimden inkişâf ederek bîbedel gelir.

Bazan lisan-ı kalbime, sermest-i incilâ,
Manzûme-i güzîde-i Kur'an-mesel gelir;

Gâhî nühüfte-hüsn ü semavî-lika, güzîn,
Nâzende çehre bir mütevahhiş gazel gelir.

Hayfâki şî'rimin de bugün yok cezâleti
Onunla şî'r-i cânıma acz-i nemel gelir.

Mir'at-i kâinatta her şey gelir, geçer.
«Ekrem» cihanda geçmeyen ancak ecel gelir.

31 Kânun-ı evvel 932

GAZEL

Yine karşımda firûzân gibi bir mihr-i siyah,
Yine kalbimde hurûşan gibi bir mahşer-i âh.

Geçer âfâk-ı hayâlimden, emel-rîz-i gurub,
Saf saf efvâc-ı siyeh çehre ve tâbende cibah.

Zıdd-ı kâmil ne demektir bileyim dersen eğer,
Et muamma-yı hayat-ı beşeri istiknâh.

Dil-be-dil yükselen âsâr-ı bülend-i irfan
Mevc ber-mevc eder âfâk-ı mezâhirde şinâh;

Levs-der-levs açılan ka'r-ı yem-i hodgamı
Kûh-ber-kûh urur cevvi-i fezâyâ her gâh.

Ezelî menkabe şelâle-i mebrûr-sevâb,
Ebedî velvele bir kân-ı şerer-pâş günah.

Her gözün cevfi-i melâlinde güler bir şeytan
Her dilin ka'r-ı celâlinde durur bir Allah!

Öyle fevvâre-i berceste ki feyz-i vicdan
Sanki her katresi bir sâbite-i arş-ı nigâh;

O kadar mest-i denâet ki gurûruyla beşer
Zanneder hilkati mevrûs-i peder, kendini şâh!

Derd tıynette, belâ başta, emel bîpayan,
Gidiyor leşker-i cân menzile hâh u nâhâh;

Gidiyor, lâkin onun kâfile-i rencile
Zevk-ı dil nağmeli bir rûd-ı hayalî hemrah.

Ne cedelgâh-ı belâdır şu cihan-ı mihnet,
Ne yaman kasr-ı safâdır şu büyük işretgâh!

Ey sen, ey fitrat-ı mebrûre-i Molla Sîret,
Ebedî kudretine Kur'an-ı cihan şanlı güvâh;

Ey sen, ey zillet-i mel'ûne-i cism u sûret,
Mutlaka Hâlık-ı can senden eder istikrâh!

Bu tesadümgeh-i ezdâd arasında «Ekrem»
Âh bilsem ne zaman kurtulacak ömr-i tebah?

5 Şubat 932

GAZEL

NAZİRE

Sensin benim ey yâr-ı ezel-tâb, ilâhım
Âyîne-i ânındır olan ma'bed-i âhım

Çeşmimde ölüm rengi tutan hasret lerzan
Mecrûh-ı elem kalbime giryende-gû âhım

Meh-sâye-i nâzınla ziyadar-ı mahabbet
Şehrâh-ı ilahî gibidir zulmet-i râhım

Yıldız gibi sen hüsn-i sevâbınla doğarken
Dâmânına lerezende düşer aşk-ı günahım

Bir hüsn-i muhayyel gibi nâzende edâsın
Bir hüsn-i muhayyel ki bütün fâciagâhım

Bir cilve-i şevkınla gelir vecd hayata
Encüm-per olur magrib-i âlâm-penâhım

Bir sâbite-i hüzne döner dîde-i aşkım
Sensiz dolaşır nâmütenâhîyi nigâhım

Bitab-ı teneffüs düşerek pâyine ölsem
Bilmem beni söyler mi şu âyin-i siyahım

Tanzîr-i samîmiyyetine Sîret'in Ekrem
Kâdir mi olur hiç benim şi'r-i tebâhım

21 Şubat 933

GAZEL

Eden füşhatserâ-yı mülk-i Rabbânîde bir seyran
Kalır sun'-ı bülend-i Kibriyaya tâ ebed hayran

Fezâ-yı lâtenâhîde tecelliyâta müstagrak
Eder bitmez tükenmez mazhar-ı bîdâr-ı hak seyran

Şümûs-ı feyz-i vahdet müstakarrından hümâyun-bâl
Olur gûyâ fezâ-yı hüsn-i mutlak cevvine perrân

Bütün zerrât-ı hilkat dilnişan-ı kudret-i Mevlâ
Gezerler kâinat-ı hüsnü râh-ı aşk ile sekrân

Tecelligâh-ı hikm-i serteser ezdâddır âlem
Siyah ejderleri bağlar fûrûzan-dîde-i şîrân

Ebâbil-i kazâdan fî'l-i zulme yoktur isitihlâs
Yarar kûh-ı bülendi sey olunca dâne-i bârân

Demadem lâşe-i dünyayı dişler fevc fevc eşrar
Cihan mahvolسا bitmez savlet-i cû'-ı cihan - hârân

Hudânın arşı titrer lâmekân feryâd-ı rûh eyler
Suûd ettikçe yerden âh âh sîne-i virân

Ne rütbe olsa bîdâd-ı beşer umman-nisâr-ı leyl
Olur ol mertebe şems-i uluhiyyet adalet-rân

Tutar tarih-i insaniyyeti ibretnümûn-ı Hak
Nice Nemrud u Firavn'ı urup mahveylemiş devrân

Garîk-i nûrdur dil-teng-i zulmet olmaz ey Ekrem
Huda-yı lâyezal aşkıyla sermest-i safa yârân

29 Şubat 932

SİRET'İN GAZELİNE NAZİRE

Kâf-ı belâ-yı himmete anka-yı kudretiz,
Fûshatserâ-yı gamda sûtûn-ı resanetiz,

Emvac-ı hâdisât-ı felek pâyımızdadır,
Arş-ı Huda'ya ma'kes olan kûh-ı rif'atiz!

Hayran bakar cebînimize geçm-i aftâb,
Bir ser bülend şâhika-ı âdemiyyetiz.

Titrer nigâhımızla bizim encüm-i semâ,
Evreng-i dilde şâh azamet mihr-i şevketiz.

Vicdanımızdır ayine-i nazre-i Huda,
Müstagrak-ı zevahir-i elmas-ı vahdetiz.

Hançerlemekle kalbimiz ölmez, ecel kadar
Ednâ mehîne karşı da sahib-i mekânetiz.

Kan doldu gitti bağrımıza bin cerihadan,
Her gün kan ağlamakla taşar kenz-i mihnetiz;

Amma hulûs-ı kalb ile hâlâ garîk-ı şevk,
Bir duzehî behiştte dem-sâz-ı rahatiz.

İğrenç infisâh-ı beşer, zümre-i kilâb
Dünyayı tutsa biz yine ferd-i sekinetiz

Gördük zevâlini nice hunhar ejderin,
«Ya arz-ı abla'î» yı duyan gûş-ı hikmetiz!

Umman-ı levsden bize bir katre sıçramaz,
Dâmân-ı arş-ı hakda sühâ-yı beraatiz.

Vurdukça kalbimizdeki safvet derin derin,
Biz kendimizde Hakkı duyan yâr-ı hilkatiz!

Varlıkla yokluğun arasından zaman zaman
Tâbân-ı cemal-i kudrete mirat-ı hayretiz...

Düşmüş min el-ezel reh-i Mevlâ'ya bîfütûr,
Kudsî ukab-ı bâdiye peymâ-yı zulmetiz.

Enzâr-ı ârifân, bizi hayretle seyreder,
Celmûd-ı şems-cebhe ve âlem salâbetiz.

Hep secde secde nezd-i İlahiye itilâ
Eyler revân-ı pâk ü mübeccel diyaretiz.

Sermest-i aşk-ı hakk ü vatan, âremîde can
Peygulemizde bir ulu hakan-ı uzletiz.

Namık Kemal'in oğluyuz, âlâm-ı halk ile
Biçare kalbi parçalanan abd-i milletiz...

Yandık, tutuştuk uğruna yâr-ı hamiiyetin,
Biz ölmeden şehîd-i vatan-ı merd-i himmetiz!

Bir zillet almadan yerin üstünden, altına
Pâk ü bülend-pâye müheyya-yı rihletiz...

Geldik nazîremizle huzur-ı kerîmine,
Ekrem garîk-i cebze-i didâr-ı Sîret'iz.

12 Temmuz 932

GAZEL

Ne safa kaldı ne mey kaldı ne cânân kaldı,
Çürümüş yaprağa benzer kuru bir can kaldı;

Kuru bir can ki süveyda-yı melâlinde hazîn
Ruhum, avare-i gurbet gibi mihmân kaldı.

O semavâta uçan feyz-i bülend-i ilham,
Bâl-i mecruh ile bir tâir-i üftan kaldı;

O büyük hakkı sezen cezbe-i lâhûtîden
Bir zilâl-âver-i can fikr-i perişan kaldı.

Necm-i handan-ı hayatım iki evlâdımdan,
İki, nâzan-ı beka, çehre-i giryân kaldı.

Geçtim âfâk-ı ziyadârı, bugün karşımda
Zulmet-i leyle boğulmuş koca ummân kaldı!.

Şi'r-i dil, şi'r-i emel, şi'r-i hayat etti ufûl,
Her birinden bana bir magrib-i hüsrân kaldı.

Asmân-ı cilve hayâlât-ı safâdan heyhat,
Bir cihan-hâtıra peygüle-i viran kaldı.

O ilahî nagam âyin-i visâl-i dilden,
Ah ah inleyen âvâze-i hicran kaldı!

Âşık-ı âlem olan fitrat-ı nevvârımda,
Âlemin fitratı bir zulmet-i imân kaldı...

Hepsi mahvoldu, çöküp gitti hayatım Ekrem
Bana lâkin ezeli bir ulu vicdan kaldı!

9 Kânun-ı sani 933

GAZEL

Demir kolumla peleng-i cihanı râm ederim,
Hayatı kendime bir menzil-i meram ederim.

Semâ-yı leyle-i âlâmı nûr-ı kalbimle
Visal-i yare müheyyâ şeb-i garâm ederim.

Cihan-ı zulmü yakan şems-pâre-i Hakka
Huruş-ı vecd-i revanımla ihtiram ederim

Gururu cam-ı helâl addeden dil-i azâre,
Tevâzuu'mla mey-i nâbını hıram ederim.

Eğilmeyen başımın secde-i kıyamıyla
Huzur-ı Hakda müebbed lika hıram ederim!

Bülend nâmımı Ekrem cihan-ı mânâda
Celîs-i dilbedil-i zümre-i kiram ederim.

27 Kânun-ı sâni 933

GAZEL

Kudemâ-yı ihvana ithaf

Cihanda hürmet-i eslâf u itimad-ı kadîm
Cenan u fikrime olmuş benim nihad-ı kadîm

Tekâmülât-ı tabîiyye aşk-ı ruhumdur,
Fakat bu aşkı duyan bende bir fuad-ı kadîm,

Zaman olur ki bütün bu zuhur-ı âlemden
Cenana hoşter olur en kemîne yâd-ı kadîm

Bu iltimâ'-ı hacalet-nümûn-ı hadîsden,
Gelir ukule müreccah sönük remâd-ı kadîm

Hudâ'ya hamd u sena olsun ehl-i vicdana
Emel değil de fezahat, haya murad-ı kadîm

Deniye karşı tekâpûdan ittika-yı necîb
Tutar sahayif-i tarihi bir cihad-ı kadîm.

Zılâl-ı âleme sedd-i rasîn olup kalmış.
Ecelle-i fuzalâ hep birer reşad-ı kadîm

Ne rütbe etse tahaddüs sahur-ı istibdad
Yıkar kılâ'ını mutlak huruş-ı dâd-ı kadîm!..

Bilağ-ı hak yoluna vakf-ı cism ü can etmek
Bütün cihanı tutan özge ictihad-ı kadîm!

Müebbeden yaşar elbette kâinatında,
Her aremîde cinan bir bülend-i şâh-ı kadîm

Takallübat-ı zamanda semâya istilâ
Şümûs-ı Hakk için Ekrem bir itiyad-ı kadîm.

5 Şubat 933

GAZEL

Ya Rab nedir meali şu dünya mezarının
Pâyânı yok mudur şu hayat ihtizarının

İnsan şarab-ı hilkati nûşîn sanıp içer
Sermestîdir hayal-i meraret-güzârının

Kalbinde igtirab ediyor encüm-i ümmid
Bir mihr-i şevkı yok ufk-ı intizarının

Eyler meali gökleri lerzan-ı ızdırap
Nakûslarla çınlayan ahengzârının

Bir hande açmamış ona hiç bir sabah-ı aşk
Şâmında can verir şu cihan-ı giryezârının

Lâkin koşar fezâlara teshîre can atar
Şebtâb-ı lerzedârını ömr-i nizarının

Ey nâzenîn cemal-i hakikat, bir ibtisam
Bir nîm tâbı yok mu ilahî izarının

17 Şubat 933

GAZEL

Kim ki nihâl-i ruhunu meyve-i aşka tâk eder,
Dest-i dilinde sağar-ı vahdeti handenâk eder.

Cazibe-i şühûd ile sâikalar cihanının
Ka'rina can atar, bütün varlığını helâk eder.

Her ezelf nigah için bir dil-i yar arzile,
Ayine-i vücudunu sine-i çâk çâk eder.

Hâlet-i mest ehl-i hak kalbine girye-bâr olur.
Her dil-i gamda Hâlık'ın hüznüne iştirak eder.

Can vererek ebed-lika vuslata eyler iltihak,
Cevher-i ruh-ı pâkini vadi-i dilde hâk eder.

Vehm-i tekevvin-i cihan, zevk-ı hayat-ı gafilân,
Rûh-ı kerîm-i arifan yokluğa inhimâk eder.

Ekrem eğer muhibb-i Hakk âdem isen memâtı sev:
Mevtten ancak insanın zulmet-i canı bâk eder..

GAZEL

Sevgili oğlum Nihad'a

Hayatın her tecelli-i beyazından alır mâtem,
Garîk-i zulmet-i yelda fûruzân ruh bir âdem,

Bu insan kimdir. Eb'âdın melâlinden mi doğmuştur?
Neden canında ayin-i adem cûşân olur her dem?

Niçin mahrum olur en bîtekellüf zevk-ı ömründe?
Niçin mahkûmudur mevt-i hayatın ölmeden akdem?

Bütün magriblerin mânâ-yı târ-ı ızdırabından
Nasîb almış derin bir cebhe-i nevvâr u müstahkem;

Bütün maşrıkların elvâh-ı nûrânûr-ı hüsnünden
Leyâl-i târ-ı hicran nûş eder bir fitrat-ı ebkem!

Güler, söyler, görür, anlar; fakat hep bîşuur-ı cân,
Bu insan bir kaza-yı bîemandır, bir dil-i mübrem.

Meâlinden urur bir mihr-i muzlim cevvi-i idrake,
Melâlinden doğar vicdana sad-feryad bir âlem!

Ne bekler kim bilir umman-ı mechulün kenarında
Bu ulvî çehre, Mevla dide huş-yâr-ı ebed mahrem?

Yıkılmış bilmiyor hâlâ hüçûm-ı seyl-i ömründe
Müebbed rezkolunmuş heykel-i hicran mıdır Ekrem?

23 Mayıs 933